

ВЫХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРЯКА
20 сот.

Спершу такий інтерес повинен зрозуміти самі Європейці. Від цього конгресу радитиме над протичинними методами залагодження нішніх конфліктів. На чергу да прийде там і справа азасним Ангії С. Р. С. Р., і С. Р. С. Р. з Ліги Націй, і проблема національностей меншиностей, і митові обмеження Куденове-Калергі здає собі спину, що неодин з цих питань задатиться до того, щоби утворювали їстнууючі кордони або перебудували їх. Ліга Націй тільки закріплює їстнуючий стан. «Паневропейський» хутят підготувати ґрунт під ревільних мирових договорів, які так

Вже вийшов з друку ВЕЛИКИЙ ІЛЮСТРОВАННИЙ КАЛЕНДАР „ПРОСВІТИ“ НА 1927 РІК

:: в об'ємі 15 аркушів з численними ілюстраціями і мапою Радянської України. ::

Статті: М. Кордуби: Територія і населення Рад. України. І. Калиновича: Як працювати почитальник „Просвіти“. І. Раковського: Найновіші здобутки науки про природу. М. Чайківського: Деякі розділи із суспільної фізики. М. Стахурського: Що знаємо сьогодні про скаженістю. К. Трильовського: Діло про селянські хати. Д-р Ст. Варана: Вакцині постанови про військову службу та усякі завізнення судової кар.

Календар з уяги на його загально-освітній зміст, повинен найтися не тільки в кожній читальні та в кожній хаті сільського українського селянина й робітника, але й в руках кожного культурно-освітнього діяча.

474

Ціна 3 зол., з пересилкою 3-60 зол., за післяплатою 3-90 зол. — Замовляти в канцелярії Т-ва „Просвіта“, Львів Ринок ч. 10, II. поверх.

переробляють на двадцятьдвохлітній банкіот, змінивши надпис, і ходили по різних лікарнях як пацієнти. Платили 20 доларів і одержували реєту в золотих. Ціна, що більшість лікарів, які пізно оглядали своїх пацієнтів, не змінили доглянути цього ошуканства. — Ще простіший спосіб дійти до доларів найпростіший Бергер лаваний теж Кляпером. Він узяв на чорній біржі 210 дол. від мільярда і йшов з ним до найближчої каварни, щоб виплатити йому за них у золоті. По дорозі передав їх ніпком якомусь співзвучнику і почав кричати, що його обікрали.

— Репін і більшовики. До відомого російського маляра Іллі Репіна (автор образу: Запорожці пишуть лист до султана) звернувшись перед місяцем ч. р. більшовики, щоб вертався в Фінляндію до СРСР, одначе Репін відмовився, поклянувшись на свою старість. Натомість піхав до Ленінграду туди Репіна Юрко, також маляр. Він розпочав негайно малювати образ, що його замовив у нього лінгвістичний губернаторський виконавчий комітет. Образ цей має представляти символ автократії. На фоні престолоподібної сади Златої Лазати хоче молодий Репін намалювати стіс людських костей і вид ексекції, виконуваної натовпом уніформного царського поліція над жінкою-революціонеркою. Цей ексекційний має пригладитися цар Микола II, Пободоносцев і різні особи духовного і світського стану в строгах царського двора. Кажуть, що поміст того образу належить до старого Іллі Репіна.

Курення папіросів

є для величезної більшості суспільності життєвою konieczністю. Тому, тимбільше мусимо звертати увагу на те, що і як куримо. При закупці тутюно мусимо числитися з нашою хишеною а при виборі туток і паперів повинні ми бути дуже вибагливі і купувати тільки випробовані першорядні вироби, де на кождім пуделку з виразно назвисько продуценту і місцевість, відки і дві кого походять. І так н. пр. ТУТКИ МОРВІТАН, БОНТОН, ЕЛЬГАМЕЛЬ як рівнож папері ГЕРБЕВО ДОРЕ мають на кождім пуделку чіткі виразно виписане назвисько фабрикантів, яке ручить за доброту товару

ГЕР-БЕ-ВО

ГЕР-лічка Бе-довські Во-ло-шинські
з'єднані фабрики туток і паперів
358 Сп. Акц. в Кракові. 2-10

З судової салі.

„Між Життя“ перед судом.

Львів, 18. вересня 1926.

В дні 17. вересня 1926 ч. р. відбувся перед окружним судом в Львові карна розправа проти Степана Козачука, б. відповідального редактора холмського „Нашого Життя“, на основі акту обвинувачення прокураторського уряду в Львові за проступок з арт. 49, 29 ч. 1. т. 3. К. К., себто за підбурювання друком до спротиву і протидіювання законам або обов'язковому розпорядкові, або акції управлінням зарученою влади. Основною акту обвинувачення було надрукування листів українських послів і сенаторів, підписано також православними білоруськими й російськими послами й сенаторами, проти митрополита Діонісія за приводею проханням введення григоріанського календаря до православної церкви в Польщі.

До розправи в дні 17. ч. р. явився обвинувачений Степан Козачук, заступлений адвокатами сен. Карпінським і д-ром Ол. Марціком, та свідки, зга. експерти, покликані обороною: сенатор М. Черкавський, сенатор Богданович (Білорусин) і посол Семен Любарський. Покликаний прокуратором одиноким свідком, а саме митрополит Діонісій, не став. З акції сновстановлено, що звинувачено до розправи митрополит Діонісій не доручено з починання його звідати за кордон. Митроп. Діонісій мабути бажав відложити немалу йому справу на якийсьдаліший рішечий.

Заступник прокураторського уряду ніс а причини недоручення звинуваченого митроп. Діонісія, щоб розправу відложити. Трибунал у складі суддів Брежневського (предсідати), Осуховського і Пруського прихилився до внесення прокуратора і розправу відложив, при чому на внесення оборони зобов'язався постаратися, щоб митроп. Діонісій особисто явився на чергову розправу.

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський хор під управою Петра Басенського у складі 31 осіб виступає:

Второк 21. IX. Рогатин.
Сер-да 22. IX. Рогатин.
Четвер 23. IX. Жидачів.
П'ятницю 24. IX. Жидачів. 193 35-2

„Український Національний Хор“ під управою Дмитра Котка:

Понеділок 20. IX. — Устрики. 528 4-2

Прогуляк до Станіславова на отворення II-го Українського ярмарку від-де зі Львова в неділю дня 3. жовтня 1926 в год. 6-30 рано з головного двірця. Приїхз до Львова в год. 9-40 ввечерю. Кошта прогулянки для одної особи 11 зол. 50 гр. (включений білет їзди 3-ої класи туди і назад і вступ на ярмарок). Зголошення до участі в прогульці приймає канцелярія Народної Організації Українців м. Львова (Ринок ч. 10 II. поверх, через ганок) щі дня з вчорашнього неділя, від год. 10-ої до 4-ої попол.

Міжшкольові легко-атлетичні змагання. В дні 20 і 21. вересня 1926 р. відбуються на площі Сокола Батька міжшкольові легко-атлетичні змагання з такою програмою: 1) Індивідуальні д-а. змагання. 2) Олімпійські гінні на 1500 м. (100 X 100 X 400 X 800) о мандарину нагороду „Нового Часу“. 3) Біг на 3000 м. о мандарину нагороду „Червоної Калини“. 4) Змагання в осми-змагу о мандарину нагороду Українських Кооперативних Організацій“. Початок змагань в понеділок дня 20. IX. о год. 3. попол. Вівторок дня 21. IX. рано о год. 9. попол. о год. 3. Рівночасно на ситківкових токах С-Б. відбудуться ситківкові змагання о мистецтво Західної України. 556 2-2

Кружок „Рідної Школи“ УЛТ. ім. Т. Шевченка на стрийській перед-м сті у Львові розіслав був книжку д-ра О. М. „Наука виховання“ на адресі Всес. гр. кат. парохіальних Урядів з просьбою о надіслання належності за неї на будову хлопчачої школи ім. Т. Ш. Кружок пригадає дотичним Всес. о. парохам, щоб би або належність за книжку (23) п. д.) долученням до неї чеком прислалі, або книжку звернули. Гроші прислалі та ту книжку є жертвою на „Рідну Школу“. 576

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ.

ЕКСТЕРНІСТА* концесіоновані курси натуральні Евангелійська Школа, куд. Кохановського приймає додатково вписи на гімназійні курси чотирьохкласові і шестикласові також семинарійні (також доповняючі для гімназійних абітурієнтів) Учуть найзнаменитіші професори державних заведень. Місячна оплата 30 зол. Зголошення від години 4-7. 548 3-3

АБСОЛВЕНТКА держ. учнт. сем. по-шукує лекції на провінції. — Зголошення до адміністрації „Діла“ під „Учителька“. 535 3-3

ПОШУКУЮ від і. жовтня ч. р. учительки, укіченої семинаристич (з матурою по році 1923) для доньки з нар. школи. Поміщення з удержанням в натурі, міс. платня на основі угоди. Вимагана знання шиття і гри на фортеп'яні. Зголошення з поданням винагород і надісланням по замові фотографії слати на адресу: Інок. Богдан Ксьонзак в Борислав. „Своя Права“ В. 540 а) 2-3

4 КІМНАТИ з кухнею виймаю зараз. Винохвська, вул. Са. Зофії 78 а. 541 2-3

2-я 2 СТУДЕНТОК сонішних, неперехі- на кімната з повним удержанням. Зголошення слати на адресу: М. Струтинська, Львів, Якуба Стеше 14. I. 559 2-2

ПОМЕШКАННЯ і кімната, передовий, гардероба, пияниця (т. д. за річним чиншом від 1. жовтня до винайму. Відомість в Адміністрації „Діла“. 554 2-2

ПРИЙМУ 2 СТУДЕНТКИ на ціле удержання. Покій сонішний. Пияниця в хаті. Близько клінік. Відомість в Адміністрації „Діло“. 570 2-3

ХЛОПЦІ на практику до мануфактури приймемо сейчас. Регулятор* Львів-Ринок 43. 553 2-3

ВНИЖКУ гігієна для Пань, висікло даром, дискретно, дворот порта. Кореспонденція українська. ЛЕМ. Визаощ Любелська. 572 1-1

ОГолоШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

„РЕГУЛЯТОР“

Львів — Ринок 43.

поруває на догідні сплати: Мужеську конфакцію готову Гна міру: Убрання, Плащі мужеські і жіночі, Рафляни, Куртки, також Обуву, Снігівці, Білля, Коци, Кольдари, Сукно, Камфари, Полотно. 566

Машини

до писання

з українсько-польським писаном, бю-рові меблі і всілякі прибори до машини торуває по найдешевших цінах

Ю. Ломага, Сенкевича ч. 9. Тел. 28-70.

Взірцева майстерія для направи всіляких 575 бю-рових машин. 1-4

ЖІНОЧІ ПЛАЗІ

останні новості — найнижчі ціни

бо від 78 зол. з футрянним ковиром.

ПОЗІР НА ФІРМУ!

Взуття — Мужеські одяги

Л. Т. СКШИПЕК

573 ПАСАЖ МІКОЛЯША. 1-2

МЕЛЬОДІЯ

Львів, Коперника 5.

Телефон 8-59

Найбільший склад музичних інструментів і приладів, грамофонів і плнт, — Каталоги плнт висилається за домаганням. 44 20-2

До навоження осінніх засівів на луки і пасовища

ТОМАСИНА

найліпшим і найспішнішим фосфоровим навозом на всілякі родя землі. Крім успішно діляючого фосфорового класу, має ТОМАСИНА також біля 50% вапня, що не вчисляється, а при нормально клясних почвах не потрібно особі навозити.

Иосиф КАРРАХ, Львів, Косцюшка 18.

Цинники і поучання даром і оплатно.

15-16

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

Ясно, що вся свідома частина українського народу повинна ставити опір такій „освідомлюючій“ діяльності наших Маківок.

Отрує.

Геть з рук польської шовіністичної преси!

Після нас один громадянин з Кракова: „Дуже сумно за тих наших людей, що впадають в польську патріотичну пресу, у якої „Курєрки Подзєнні“, „Газети Польські“ і т. п. Чого наші люди впадають в цю пресу? Скільки в них нелепого, зневажливого, а не менше всякої огиди, що всяка людина, яка читатиме цих органів, отже й українських читачів українських, що жалко робиться за них, жалко й за польських редакторів, що спекулюють на найнижчих людських інстинктах. Та не менше грізна людська інстинктів, зарозумілості і є в їй і та мегаломанія, зарозумілості і є в їй той патетичний всім Полькам шовінізм, той надихана кожна сторінка, що виходить з цих органів, що виходить з себе масово наші люди, що доводило, незаметно заражувалися всіми тими польськими шовіністичними, всім тим брудом, що пливе на всі сторони з різних органів польської шовіністичної преси.“

Ще добре в темні часи, що вписували невідомі польські газети, з приводу милого відкриття української шпінської організації в Кракові. Скільки помийні виллилися на голову українського народу! А тепер показалося, що все те придумано зручно й по чортівськи на те, аби стерілізувати і атоміти українські студентські організації в Кракові. Або як нахабно нападли на філію „Прогресу“ в Кракові, палили на трох роках знайшли собі нарахунок за дороги гроші домівку! А все те тільки на те, аби знищити атенандажене освітнє товариство, яке з політикою не мало й не має нічого спільного. Цілком несприятельство нашого товариства і його членів до шпінської „акції“ виявилася негайно після її відкриття, але польська преса вийшла в гаді не має спростувати тих палих брешок і наклепів, які ширли безкарно у зв'язку з тою аферою. Бо для тої преси не існує ніякої моралі ні етики і вона при кожній нагоді здобуває собі нові лаври змалювання проти українського руху і його діячів.

Але де лише тих Українців, що читають і підтримують цю ворожу нам пресу? Чак не стидно їм перед самими собою, що своїм власним грошем годують ідола гадюку?

НОВИНКИ.

— Конфіскація. „Діло“ з неділі 19. ц. м. сконфісковано в трьох місяцях передової статті „Magna charta“. Це 87. чергова конфіскація нашого органу в цьому році.

— Український Наддніпрянський Хор, під управою П. Євсєвського почав нове концертне турне по Галичині. Цими днями він поповнився новими свіжими силами, в число яких увійшов відомий виконавець історичних на-

та Францією в другою. По галицькій нафті прийшла черга на нафтові терени Моссулю. Здається, що й там Англія мусить уступити, та вже не задля своїх європейських воєнних союзників, а задля Американи. Як в Галичині політично-територіально скористала з цього спору між світовими нафтярями Польща, так в Моссулі скористає Туреччина; одно і друге пересування державних границь грубо обізнане нафтою.

Однак те, що Англія мусила зрештештати в галицькій нафті, не болало їй так, як болять зачіпки американських нафтярів у передній Азії. Американська Standard Oil Company втискається до полудневої Персії, а Радянська Спілка підтримує ці заміри американського капіталу своїми політичними впливами в Персії, бо випирання Англії з найближчого свого сусідства Рад. Спілка вважає тепер своїм законним завданням. Задля недовідного грошового капіталу Рад. Спілка на свою біду мусить обмежитися до того, що у своїй боротьбі проти Англії підтримує третього. Так було в Туреччині та Китаї, а тепер в Росії чи повстанчих районах, так діється з Америкою у нафтових посуненнях.

родних пісень бауристу Д. Щербина. Хор обіймав цілий ряд міст (м. Тернопіль, Чортків, Збараж, Зборів, Броди) і в перших днях жовтня дає 3 концерти у Львові, виступаючи в цілком новим репертуаром, в який між иншим входять: „Ой у полі вітер віє“ — О. Кошиця, „Туман хвилями лягає“ (з оп. „Утоплена“) — М. Лисенка, „Тебе, Бога, хвалим“ Бортніцького, „Вечорниці“ Ніжинського в супроводі фортепіано й фісгармонії. Остання точка займає цілий відділ концерту, триваючи понад пів год. З Галичини хор переноситься на Волинь, Холмщину. Подією й Виленщину, звідки після кількох концертів у Варшаві, виїдуть на три місяці до Німеччини.

— „Судний день“ у Львові і по галицьких містечках зацікавив би не одного чужинця, який приїхав би сюди з інформацією, що відає до „польських“ міст. На вулицях мертва тиша; тисячі зачеплених живих вигляд післяпогрозного мертвоти. Так виглядає в дійсності краєвий промисел і торгівля. „Polskie ulice — zydowska k mienice“...

— Львів у повітрі. Львів не має ріки, яка могла би йому загрожувати потоком у добі весняних чи осінніх злив, зате має на Клепарові склади воєнного пороху, які вряди-годи загрожують істнуванню міста. Місцева преса била вже кілька разів у дзвін тривоги з нагоди замахів на ці склади. Вчора арештували знову якогось добродія Нітру, який вештався в сусідстві муніципальних магазинів. Може це був звичайний цікавий прохожий, а може й страшний ворог Львова, який хотів бачити як виглядатиме таке гарне місто у повітрі. Пан Нітра сидить, порохові склади стоять далі, а життя Львова висить у повітрі.

— Польські пам'ятники множаться на нашій землі, як гриби по домі. До кільканадцятьох польських пам'ятників у Львові прибав ще один, а саме пам'ятник поляглих „оборонцїв Львова“ на Персенківці, на якому є м. и. численні кілька імен людей, нібито помордованих Українцями. Цей пам'ятник перенесли на дніх львівська міська рада під свою опіку. Нещодавно здвигнено подібний пам'ятник на спомин поляглих на подвійно львівської політехніки, на якому виріто між погибшими й кілька українських імен. Крім того у

З окрема щодо нафти, то ця ролля, яку тепер по неволі мусить грати Москва — чи пак Радянська Спілка — дуже незavidна. Адже в передвоєнних часах до 1917 р. Росія доставляла одну четвертину всієї світової продукції нафти. В повоєнних часах Радянська Спілка зсунулася на сам хвіст світових заготоваць нафти і мусить задовольнятися тим, що проти Англії протегує Америку!

Подібна доля стрінула Німеччину. Про Мезопотамію і Багдадську залізницю була вже згадка, тут треба додати, що румунські нафтові терени були переважно в руках німецького капіталу, а розгром Румунії у всесвітній війні віддав румунську нафту Німеччині в монополію; також Галичина була полем широких операцій німецького капіталу. З програмою війною все це увірвалося і Німеччина мусить обмежуватися до своїх власних 30 мільйонів літрів з Cellergegend, одначе власна нафта покриває в Німеччині з тяжкою бідою ледви одну п'яту внутрішньо-краєвого запотребування, а 4/5 мусить спроваджувати з заграниччя.

(Докончення буде.)

до всіх шкільних нових і старого типу, атласи, словники і т. п. по дуже приступним цінам. Замовляти можна в книгарні А. Бардаха Львів, вул. Краківська 1. Поручення з провінції поладжуватимуться відомою. Каталог книжок з обслуговуванням поштою безплатно.

ЛЬОСИ

І. Кляси
Державної лотерії
є до набуття в найбільшій і найшасливішій
в Краю Канторі державної лотерії Клясової
НАДІЯ Львів
Сикотуська 6.
НА 80.000 ЛЬОСІВ ПРИПАДАЄ 40.000 ВИГРАНИХ, ТОМУ
МУСИТЬ ВИГРАТИ ЩО

ДРУГИЙ ЛЬОС.
ГОЛОВНА ВИГРАНА
500.000

ЗОЛОТИХ.

1 на 300.000 зл.	— 300.000 зл.
1 на 200.000 зл.	— 200.000 зл.
2 на 100.000 зл.	— 200.000 зл.
5 на 50.000 зл.	— 250.000 зл.
2 на 40.000 зл.	— 80.000 зл.
4 на 25.000 зл.	— 100.000 зл.
4 на 20.000 зл.	— 80.000 зл.
6 на 15.000 зл.	— 90.000 зл.
10 на 10.000 зл.	— 100.000 зл.
24 на 5.000 зл.	— 120.000 зл.
32 на 3.000 зл.	— 156.000 зл.
115 на 2.000 зл.	— 230.000 зл.

Крім цього спідуючі виграші:

ЗАГАЛЬНА СУМА ВИГРАНИХ
12 мільйонів 160 тисяч 30 л.

Тягнення переводить публично державна Комісія в Генеральній Дирекції Державної Лотерії в присутності двох горожан міста запрошених Президентом міста Варшави. Соткам людей приносить Державна Лотерія Клясова рік річно багатство і добробут. Наші культурні сприяє стало надзвичайна щастя.

Тягнення І класу 14 і 15 жовтня ц. р.

ЦІНИ ЛЬОСІВ: червоний зол. 10, похвалюючи зол. 20, цілий льос зол. 40.

Хто задумує купити льос в нашій конторі, нехай ще нині замовить. На замовлення вислано негайно оригінальні льоси, задукуючи платири і наш бляклет П. К. О. на безплатну пересилку належності.

В ТІМ МІСЦІ ВИТЯГІ І ПЕРЕСЛАТКИ НАМ ВИПОВНЯЄ В ЛІСТІ

КАРТА ЗАМОВЛЕНЬ

До „Надії“, Львів, Сикотуська 6. Отримавши до 1 класу Державної Лотерії Клясової Льосів цілком по 40 зол., похвалюючи по 20 зол., червоний по 10 зол. — Належність золотих заплачу по одержанню від фірми льосів, бляклетом П. К. О. присланим разом з льосами. Імя і назвисько Більша адреса

Львові збирають іше гроші на два пам'ятники: Словацького і Косцюшка. Перший має стати перед міським театром, другий перед будинком університету в колишнім Єзуїтському городі, де вже тепер поставлено плиту в зазначенням, що на тому місці має бути здвигнений пам'ятник Косцюшка. Таким чином у Львові буде понад 20 пам'ятників. Як на один Львів — то досить, коли зважити, що прим. у чотирі рази більший Варшави є ледви 3 пам'ятники (Понашовського, Мікшевича, Собієвського), а шойно небагато буде там відслонений четвертий польський пам'ятник (Шопена).

— Рудольф Ойкен, відомий німецький філософ почав в Єні, на

западення легеня у 81. р. життя. Був не найвишарпаніший представник ідеалістичної сучасної німецької школи. Вік 1874 р. був професором в Єні, а в 1908 р. одержав Нобілівську нагороду літератури, з його творів найбільше відомі: „Погляди на життя великих мислителів“, „Головні риси нового погляду на життя“, „Єдність духовного життя в свідомості та діяльності людини“ (що вийшла в новій виданні минулого року після 25. років від першого), „Духовні тенії сучасності“, „Правдивий зміст релігії“, „Суть і вага життя“. Ойкен, особистий приятель відомого філософа і природника матеріаліста Ернста Гекля, є в своїх світогляді повною його протидією: він поборював усе життя матеріалістичні та натуралістичні напрямки, змішуючи шораз більше свій ідеалізм. Незвичайно сильно підкреслював він вагу духовного життя і всіх культурних цінностей, людське „я“ було для нього відокремленим світом, а якоу дух набуває самостійно. Історичний розвиток і поступ культури є, на його думку, безпосередньо залежні від індивідуальних зусиль одних людей, які є частинними виразниками метафізичного духовного життя. Духовний зміст життя є справою релігії. Вищою культурою та людських взаємин не можна уявити собі без оживлення релігійних ідей і шукання шораз глибших основ життя. Християнство є для Ойкена найвищою формою релігії і він заявляє ясно, що філософський світогляд можна погодити з християнством („Чи можемо ми бути християнами?“ в р. 1911). Його світогляд є наскрізь активний: людина мусить працювати над розвитком духовного світа, одначе само рішення або запал не вистарчають; спершу треба зробити себе незалежним від даних дійсних умовин. Ойкен переводив дуже виразно наші поняття самої праці і душі і був великим ворогом спеціалізації, як бупим-то духовного відокремлення людини. Він ставився скептично до захоплення „гіперіндивідуалізму“ і „діловістю“ сучасного віку, які не мають нічого спільного зі справжнім духовним розвитком культури та одиноким.

— Похорони померших. Здавалось би на перший погляд, що справа: як ховати померших? є дуже проста; родина чи близькі покійника ховають його по власному бажанню. Тимчасом польські закони не є до цього часу згодні в поглядах на цю справу. У різних частинах Польщі обов'язують інші притиски. Уряд приготував односторонній закон, одначе в самім його складі панують розбіжні думки: чи дати дозвіл на пашення тіл, які обмеження поставити при секції тіла, чи передавати тіла злочинців або невідомих і сиріт на пожиток шпиталів для студій і до наукових заведень. Головно це останнє питання нелегко розв'язати. Чимало осіб з релігійних мотивів уважає секціонування трупів — гріхом, чого наслідком є трагічне становище медиків, які не мають моделей до студій. Ліберальний уряд католицької республіки знаходиться справді в пресудним положенні, коли признає, нпр. необхідність істнування крематорії для соток тисяч людей, а одночасно мусить рахуватися з настроями мажоритарного союзу і безхребетної публічної опії.

— Всесильний долар. Перед львівським судом стоїть два інтелігенти „з доброї родини“ за фальсифікацію доларів: Віталій, банкрутський доларів, і Мавський, студент, син адвоката. Вони напайли оригінальний спосіб пускати долари в світ: один апафидий долар

Найбільший вибір блатних товарів, МУЖЕСЬКОГО СУКНА

поручає фірма

АНТІН УВЕРА

Львів, вул. Галицька 10.

Філія в Тернополі, Дрогобичі,
Стрию.

шкульно відчуває сама наддунайська держава.

Неабиякий це горіх: не тільки догодити ворогуючі народи, ще й не полати в конфлікт з аналітичною організацією, Лігою Націй, яка цупко держиться за мирові договори. Всі розумні аргументи, що Європа йде через азасмну гризню до загині, не так легко переконують тих, які мають свої національно-державні клопоти, ближчі своїм шкірі, ніж європейська угода. Народи не хотять приносити жертв у користь загально-європейського ідеалу, не маючи запоруки, що цей ідеал поліпшить їх долю. Вся трудність у тім, що Європа ділиться все ще на переможців і переможених. Переможці хотять утримати на віки своє корисне положення, переможені кричать: „справедливості!“

Яка-ж роль „Паневропейців“? Вони хотять переконувати покритих, щоб на мить забули про свої національно-державні ідеали в користь реальної правди теперішніх відносин, себто щоб не дразнили „всесильних“ надмірними домаганнями; а всесильним мусять уміти доказати, що вони повинні жертвувати реальними здобутками в користь загально-європейського ідеалу солідарності, без якого ніяка сильна держава не вдержиться, коли вся Європа загине. Успіх такої дипломатії залежить від зросту переконання серед керівників нинішньої Європи, що будучина їх держав справді якнайтісніше зв'язана зі заспокоєнням національних домагань народів, яких потреба розвитку мусить бути вічною загрозою їх кордонів і європейського миру. Завданням таких ідеологів мира є доказати нинішнім „всесильним“, що вирівнювання між європейських кордонів коштом держав-переможців коштуватиме ці держави стократно менше, як найближча війна, з якої хто зна, чи переможці матимуть до чого вернутись з побосвищ.

**Пам'ятаймо: Рідна Школа — це на-
родна фортеця, це повний захист
в добі вихориття!**

До спільного знаменника.

Об'єднання адомки соціалістичних
партій.

IV.

Нема ніякої ідеальної суспільно-політичної програми і системи. Зовсім арозуміло, що нема й ідеальної доброї політичної партії. Не є нею отже й Українське Національно-Демократичне Об'єднання. Однак об'єктивно слід ствердити, що українська національна демократія, не зважаючи на свої хиби й недостаті, займає велику й почесну сторінку в історії — не лише західної вітки українського народу, але й української нації як цілості. Інші українські партії, як радикальна та соціально-демократична старалися поширити світогляд українського громадянства; національна демократія органічно формувала націю, створюючи в межах нашої спроби всі атрибути новітньої нації. В боротьбі із всесильним протиником, польською шляхтою, буржуазією й бюрократією, виконуючи кукіль недовіри у власні сили народу, якого проречистим промово було москвофільство, українська національна демократія сягнула до глибин народних мас, збудила й скрісталізувала почуття національної окремішності й самостійності так, що і в дні великої проби українська нація могла вже хоч частинно стати до змагань за кріваву санкцію свого всестороннього права до життя. Українська національна демократія чи то сама, чи то даючи до того толчок або піддержуючи почин одиниць і гуртів, зважала все нові будівлі національного життя. Діянка наукової й літературної творчості, освідуюча праця освіти й культурна, господарські й економічні установи, — все це здвигнене руками діячів національної демократії. Інші партії часом мали кращі таланти, більших культурних діячів, знаменитих теоретиків, але коли справа перешодила на ґрунт практики, автоматично весь татар спав на націю льну демократію. А й інші партії, коли лише викинулися поза павутиння своєї фразеології, сходили на реальний ґрунт національної демократії, працювали з нею спільно, еднаючись під її проводом у важких днях.

Національна демократія своїми бурсами, інтернатами, захистами, допомогою шкільній молоді, своєю пресою пропагандою з одного боку творила нові ряди інтелігенції, а з другого в межах спроможності шляхом парцеляції старалася поширити селянський варстат праці. Нинішня українська інтелігенція (менш-більш в числі до 20 тисяч

родин, а до 100 тисяч осіб) є в 90 відсотках інтелігенцією селянською в першому, другому або третьому поколінні. Отже українська галицька інтелігенція є еманцією селянської маси, є вона по своїй походженню, світогляді і навіть інтересах найтісніше зв'язана з народом, як може ні одна інтелігенція в світі. Коли мас свої хиби, то вони теж — хіба тільки в іншому вигляді — коріняться в тій масі, яка її витворила.

Кожна українська партія є організацією селян і їх еманацией інтелігенції. До міських робітничих мас, що теж є сільського походження, не сягнула ні одна українська політична партія. Пробувала це зробити українська соціальна демократія, але улягаючи впливам польської соц.-демократії, не все мала відваги поставити інтереси українського робітництва на чолі своєї діяльності.

Народницько-соціалістичні українські партії: соціалістично-радикальна та „Сел. Союз“, а також партія „Народної Волі“ щодо свого складу нічим не відрізняються від Українського Нац.-Демокр. Об'єднання — хіба за винятком того, що УНДО має в своїх рядах більше інтелігенції, але й більше селянства. А вся наша інтелігенція без винятку, навіть по комуністичній рецепції, належить до трудової інтелігенції. Між УНДО-ом і народницько-соціалістичними партіями є щодо складу членів тільки та різниця, що в склад першого входить частина духовенства, а в склад останніх входять духовники тільки спорадично.

Пос. Макива в своїй безприкладно демагогічній статті „Країна пораз“ вифантазував собі склад УНДО-а в той спосіб, що до нього зарахував недобитків української шляхти, дрібних промисловців, більших торговців, банкірів, старих царських і царських урядовців грубої породи, духовенство та різних фахових докторів і директорів.

Коли читати мозкові випари макивської голови, то приходить дивом дивуватися. Звідки береться така низька, така нікчемна і безвідповідальна демагогія? Чому люди, яких сліпий випадок андвигнув на „представників народу“ не можуть спиратися хоч би на примитивну чесність?

Наша історія знає багато таких зразків, яких виразником є сини степу, географічно-топографічного і духового. Спеціально Волинь і Холмщина, де так довго панувала, а в деякій мірі ще й сьогодні панує кроміщина, Волинь і Холмщина, передвоєнний терен довгої боротьби між польською і російською культурою, терен діяльності

чорної сотні і її віри в чужі сили, — є тим духовим степом, де гаршислові. На тому духовому степу незаспокоєної ще стійкої і амистою національним почуванням маси зв'язуються буйні „провідники народу“, здвигнуто працю і вкладом цілих поколінь, які амінують свої „переконання“ і „орієнтації“ — як папери хоругви, не аміють шийти себе, ні другий, готові зачекитися за кожну гомінку фразу. Вони є справді виразниками нинішньої „демократії“, але в лапках. Це демагогічні агітатори замість парламентаристів, торгові капіталових і замість адукаційних громадських діячів, вони є носіями і пересинками всіх хиб і каліт нинішньої демократії, представниками тієї карієрническої пілітінгенції, що народ з його багатого народною культурою й традицією уважав чорною, бездумною товпою, яку можна водити за ніс брехнею і демагогією.

Щі люди безпринципні, до важкої відповідальної праці неадатні і не-приготовані, з надміром хоробливої амбіції, широкими ліктями розсипають всіх і всіх і пнуть в генерали. А що не можуть похвалитися ніякою позитивною працею, то воноють іншим ішами, наклепами, брехнею. Зразком такого, зрештою, безпринципного, войовничого є стаття пос. Макива, який від першого рядка до останнього кричить: „Долі грамотних! Освіта, інтелігенція, знання — це у нього найбільші прогріхи, інтелігенція — це арадишська ватага, якій пора скрутити голову, УНДО — це панська партія, зпід впливу якої треба вирвати селян та робітників. На цілій українській території під Польщею нема ані одного самостійного промисловця-Українця, але УНДО складають дрібні промисловці, нема ані одного банкіра, але УНДО складають банкіри і т. д. А доктори і директори та духовенство — це буржуазія, якій мусить виповісти боротьбу на життя і смерть, щоб зробити місце півінтелігентним демагогам, які ладяться розділювати прожиточне мінімум трудовій інтелігенції, очевидно для себе зберігаючи максимум.“

Коли глянемо дійсності у вічі, коли привидимось тому крику, що його знімають Макива, то побачимо, що не боротьба з буржуазією, яка у нас є тільки польською і жидівською, не боротьба з капіталізмом, не поборювання темноти, не організація українських мас для боротьби за кращу майбутність, не творення культурних вартостей, не оборона народу перед визиском, але боротьба з освіченою верствою українського народу лежить в „програмі“ демагогічних агітаторів.

3. Теніцький.

Всесвітня продукція нафти.

(Продовження.)

Кожні людський світ потребує річно такі великанські маси нафти, то цікаво знати, які то краї головну достарчують їх? Отже найбільшу кількість нафти в році 1922 випродукували знов таки Злучені Держави Півн. Америки, бо 82,268 мільйонів літрів, Мексика 27,620 м. л., Радянська Спілка 5,237 м. л., Нідерландські Індії 3,157 м. л., Персія 3,450 м. л., Англійські Індії 1,191 м. л., Румунія 1,465 м. л., Перу 785 м. л., Галичина 771 м. л., Німеччина тільки 30 м. л., хоча в 1910 р. випродукувала 145 м. л. Як що колись скаржувалися на доброту в 1922 р. нафти оцінити на гроші, то дістанемо страшну суму: близько 4 мільярди доларів. Шкаво, що до грошової вартості, то сама нафта представляє нині половину вартості всіх цих продуктів, які виконуються річно з нутра землі! Обчислено, що в 1922 р. добито а під землі всіляких викопалин (нафта, залізо, вугілля, мідь, цинк, золото, срібло і т. д.) на суму близько 8 мільярдів

доларів, а в тім самої нафти на близько 4 мільярди доларів. Дуже ще недавно, бо в 1920 р., вартість річно добитої нафти творила шойно десятку частину вартості всіх інших викопалин, а в році 1913 ледя одну п'яту. За 9 років нафта підросла з одної п'ятої частини або з 20 проц. на половину, себто 50 проц. загальної вартості всіх викопалин! Позаду остали не тільки діаманти та дорогі мінерали, як діаманти, платина й золото, але навіть широко розповсюджені та в щоденному житті необхідні: залізо, каміне вугілля...

Треба мати й те ще на увазі, що нафта є не лише знаменитим джерелом світла, тепла та моторичної сили, але й невичерпаним джерелом завязаного суперництва поміж імперіалістичними державами.

Два найбільші суперники перед світовою війною були: Англія і Німеччина. Між ними кипів спір за володіння західно-азійськими нафтовими теренами. Німеччина взялася до будови багдадської залізничної лінії, щоб опанувати нафтові терени Мезопотамії; це загрожувало інтересам Англії і стало одною з головних причин світової війни. Програвши війну, Німеччина втратила там свої передсони впливи, Англія розділася як всемогуча пані,

Однак це не може подобатися воєнним союзникам Англії: Франція невпинно інтригує проти Англії, стараючись при допомозі Туреччини обмежити нафтове володіння Англії в передній Азії. На очах заогніється спір між Туреччиною й Англією за нафтові терени Моссуля. За плечима Туреччини стоїть Америка, Франція, а почасти Радянська Спілка. Безперечно найсильнішою суперницею Англії в нафтовій боротьбі є тепер Америка.

Всесвітню продукцію нафти в 1923 р. обчислюють на 160,748,203,000 літрів, участь Америки свинить близько 3/4, бо 116,863,000,000 літрів. Є одначе і друге обчислення, з якого виходить, що пайка Америки сягає вже дев'ять десятків частин. Тепер відомі поклади нафти обчислюють на 6,321,300 мільярдів літрів, з того на Північну Америку припадає 1,840 мільярдів, на Полудневу Америку 1,380 мільярдів, на Європу 1,165 мільярдів, на Азію 1,800 мільярдів, на Африку 1,365 мільярдів. Хоча запаси Азії майже дорівнюють запасам Північної Америки, то ясно, що сама Азія не зможе власними силами добути на поверхню землі тих своїх скарбів. Без чужинського капіталу не дістануться ті скарби на сонішне світло, а рід війна накопичила най-

більший капітал саме в руках Злучених Держав, то природно, що пайка Північної Америки в продукції нафти буде з кожним роком більшати.

Як загалом ціла політика Англії, так окрема і нафтова визначалася від цілого ряду літ широко обдуманим консеквентним амаганням до невпинного поширення і закріплення сфери свого володіння. Воєнний план Англії в ділянці нафти амагав до заволодіння нафтовими теренами, починаючи від Галичини в цілій Європі — себто в Карпатах, Кавказі, передній Азії, поду невід Персії — кінчаючи Індією. Цей свій план Англія реалізує, послугуючись творенням т. зв. „самостійних“ держав під своїм протекторатом. І як що свого часу Ллойд Джордж патрунував над Галицько-Волинським Князівством, то це підходило під амагання згаданий план нафтової політики Англії. Однак самі такі союзники Англії: Франція й Італія старалися невпинно бороздити її планів і хоча не могли зробити цього на цілій лінії, то все таки галицької нафти не допустили до англійської резервуарів. Неадача з Галицькою Республікою — це тільки політичний рефлекс нафтової кампанії між Англією з одного боку і Італією